

— Καὶ ὁ ταλαίπωρος θεὸς μου δὲν ἔλλαξε καὶ αὐτός ;

Εἶπε, καὶ μὲ δυσκολίαν ἔτεινε πρὸς αὐτὸν τὴν λευκὴν χεῖρά της· οὗτος δὲ ἀνασικωθεὶς κατησπάσθη τὸ μέτωπόν της.

— Λυπηθῆτέ με, λυπηθῆτέ με, θεῖέ μου, εἶπεν ἡ νέα· ἡ ἀγάπη σας μὲ σκοτόνει.

Καὶ ὡς ἂν ἡ συγκίνησις ἔδωκεν αὐτῇ δυνάμεις ἐσπκώθη καὶ ἐξῆλθε τῆς αἰθούσης κλαίουσα.

Ὅλαι αὐταὶ αἱ λεπτομέρειαι, τῶν ὁποίων ἡ μονοτονία θὰ φανῆ ἴσως πρὸς τὸν ἀναγνώστην ὀχληρὰ, συγκροτοῦσι τὸ ὄφασμα τῆς τραγωδίας τὴν ὁποίαν ὀνομάζομεν *ἀσθένεια*. Ὁ σφυγμὸς της δὲν ἔπαλλε σχεδὸν πλέον, αἱ φλέβες της δὲν εἶχον αἷμα, τὸ ψυχρὸς τοῦ θανάτου εἶχε κυριεύσει ὅλον τὸ σῶμά της, καὶ ὅμως ὁ γέρον ἠλπίζεν ἀκόμη. Μικρά τις ζωηρότης εἰς τὸ βλέμμα ἢ τὸ πρόσωπόν της ἔρκει νὰ ἀναπιερώσῃ τὴν τυφλὴν πίστιν του εἰς τὸ μέλλον, πίστιν τὴν ὁποίαν οἱ γονεῖς δὲν συγκατατίθενται νὰ παραιτήσωσιν.

Ἐνθυμοῦμαι πρὸ πάντων μίαν ἐσπέραν, καθ' ἣν ἔσθάνθη τοιαύτην ἐδύνην ὥστε αἰσθάνομαι τὴν ἀνάγκην νὰ ἀναφέρω τί συνέβη. Γνωστὸν ὅποιος εἶναι ὁ χαρακτήρ τῆς μουσικῆς τοῦ Μοζάρ καὶ μάλιστα τῆς ἱερᾶς· εἶναι οὕτως εἰπεῖν ὑπερφυῆς, ἀποβλέπων εἰς τὴν ψυχὴν μᾶλλον ἢ τὰς αἰσθήσεις, καὶ συνταράσσων τὰς λεπτοτέρας χορδὰς τῶν θρησκευτικῶν αἰσθημάτων. Τὴν μουσικὴν ταύτην ἐπανελάμβανεν ἡ Ἐλίζα ὡς ἄγγελος, καὶ ἐνόμιζες ὅτι οἱ γλυκεῖς αὐτῆς τόνοι ἀπετέλουν ἁρμονίαν μὲ τὰς συγκινήσεις τῆς νεαρᾶς ψυχῆς της.

— Ἐλα, κόρη μου. εἶπεν αὐτῇ ὁ γέρον· παῖξε τὴν ὡραίαν λειτουργίαν τοῦ Μοζάρ τὴν ὁποίαν ἐπαίξεις χθὲς τὸ βράδυ.

Ἡ Ἐλίζα ὑπέκουσεν εἰς τὸν θεῖόν της· καὶ κατ' ἐμὲ ποτὲ δὲν ἐνόησα τὰ θέληματα τῆς μουσικῆς τοῦ Μοζάρ ὅσον τὴν ἐσπέραν ἐκείνην. Οἱ τόνοι ἐγόητευον τὴν ἀκοήν, διεπέρων εἰς τὴν καρδίαν καὶ ἀπέσπων τὰ δάκρυα μου· καὶ, τὸ ὁμολογῶ, ἐδάκρυσα καὶ ἡ νέα Ἐρβερετ παρατηρήσασα τὰ δάκρυά μου εἶπεν·

— Λυπηρὰ μουσικὴ, ἰατρέ.

Καὶ ὁ θεὸς καταταραχθεὶς ὅλος ἀνεχώρησεν.

— Ὅταν θὰ μὲ θάψουν, εἶπεν ἡ Ἐλίζα, ἐπιθυμῶ νὰ παίζω αὐτὴν τὴν μουσικὴν... Καὶ ἐκεῖνος ὁμοίως... Τὴν ἠγάπα!

Εἶπε καὶ ἀνεστέναξε· καὶ ἀπὸ τὸ ἀντικρὺ μέρος ἠκούσθη δεύτερος στεναγμὸς, στεναγμὸς τοῦ θεοῦ της ὅστις εἶχεν ἐπιστρέψει ἀγωνιζόμενος εἰς μάτην νὰ καταστείλῃ τὴν βαθεῖαν συγκίνησίν του.....

Ἀλλὰ πρὸς τί νὰ παρατείνω τὴν θλιβεράν διήγησιν τῆς ἀγωνίας ταύτης. Καθ' ἐκάστην ἡ ἰσχνότης τῆς Ἐλίζας ἐμαρτύρει νέαν πρόβδον τῆς νόσου. Ὅτε ὁ

λοχαγὸς Φίτς Οὐίλλιαμς, ὅστις ἀσθενήσας εἶχε μείνει εἰς Μεδιόλανα, ἐπανῆλθεν εἰς Λονδίνον, εὔρε μόνον τὸ ἄπνον λείψανον ἐκείνης τὴν ὁποίαν ἠγάπα. Ἡμῖν παρὼν εἰς τὰς τελευταίας στιγμὰς τῆς νέας, τῆς ὁποίας ἡ μὲν φαντασία εἶχεν ἐξαφθῆ, τὸ δὲ πνεῦμα ζωογονηθῆ ἀπὸ φλόγα ποιητικὴν ἐνόση διήρκει ἢ παραφροσύνη τοῦ πυρετοῦ. Ἀποθανοῦσα δὲ εἴλκυσεν εἰς τὸν τάφον καὶ τὸν γέροντα καὶ τὸν νέον. (Ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ.)

ΠΕΡΙ

ΑΔΡΙΑΝΟΥΠΟΛΕΩΣ.

(Συνέχ. Ἰδὲ φυλλάδ. 292.)

—οοο—

Οἱ ναοὶ τῶν ὀρθοδόξων χριστιανῶν τῆς Ἀδριανουπόλεως εἰσὶν οἱ ἑξῆς.

Α^{ον} Ὁ ναὸς τῆς κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου (Μητρόπολις), ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ ὁποίου εὐρίσκεται καὶ ἡ λαμπρὰ κατοικία τοῦ Ἀρχιερέως εἰς θέσιν ὑψηλὴν, κτισθεῖσα κατὰ τὸ 1848, ἐπὶ Δωροθέου, ἀνεγερθεὶς ἐξ ἀμνημονεύτων χρόνων· οὗτος μικρὸς ὢν καὶ σεσθρωμένος, πάλαι ποτὲ τῷ 1658, χιόνος πολλῆς καταπεσούσης, κατέρρευσε καὶ ἀνοικοδομήθη τότε ἐπὶ Ἀρχιερέως Νεοφύτου· περὶ τὸ 1678 ἐζωγραφήθη ἅπας ὁ ναὸς, τῇ ἐπιστάσει τοῦ αὐτοῦ, καὶ ἐτελειοποιήθη κατὰ πάντα ὁ ναὸς καὶ τὸ φάτνωμα καὶ ὁ Νάρθηξ, τοῦ ὁποίου τὴν πρὸς βαρὴν καὶ τελειοποίησιν δαπάνην κατέβαλεν ἐξ ἰδίων του ὁ Νεόφυτος· ἀλλ' ἡ δυστυχία τῶν ὁμογενῶν ἦν τοσαύτη τότε, ὥστε ἀπέναντι δανείου ἐκ γροσ. 4,354 ἠναγκάσθησαν νὰ δώσωσιν ὅλα τὰ ἱερά σκεύη, βιβλία καὶ Συμβόλαια (χοτζέτια) τῆς περιοχῆς τοῦ Ναοῦ ὡς ὑποθήκην εἰς χεῖρας δανειστοῦ (ἀθωμανοῦ βεβαίως), ὅπερ μόνις διὰ γενικῆς συνεισφοράς ἐξώρλησαν εἰς δύο δόσεις περὶ τὸ 1694, προτροπῇ τοῦ τότε Μητροπολίτου Ἀθανασίου καὶ τοῦ δευτέρου ἐνταῦθα δ' ὑποθέσεως του ἐνδημήσαντος Δοσιθεοῦ Πατριάρχου Ἱεροσολύμων ἀνδρὸς φιλογενεστάτου.

Β^{ον} Ὁ Ναὸς τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, ἀνοικοδομηθεὶς τῷ 1804, ἐν ᾧ ὑπάρχει καὶ παρεκκλήσιόν τι χρησιμεῖον ὡς φρενοκομεῖον ἐλεεινὸν τὴν θεάν· ἐν τῇ περιοχῇ αὐτῆς τῆς ἐκκλησίας ὑπάρχει καὶ τὸ προαναφερθὲν Κεντρικὸν ἀλληλοδιδασκαλεῖον.

Γ^{ον} Ὁ πλησίον τοῦ ἑπθέντος Ναοῦ τῆς κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου (Παναγίας Κολυκαρέας) Ναὸς ὅστις ἠγέρθη τῷ 1820 ἔτει.

Δ^{ον} Ὁ Ναὸς τῶν Ταξιαρχῶν ἀνοικοδομηθεὶς κατὰ τὸ 1849· 86ρίου 23.

Εὐὸς Ὁ Ναὸς τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου, οὐ μακρὰν τοῦ μνησθέντος, κείμενος ὑπογείως ἄνευ περιοχῆς, καὶ Βαρὺς κοινῶς ἐπιλεγόμενος ἀνωκοδομήθη τῷ 1808 ἔτει μυστικῶς νύκτωρ τῆ ἀδείας μόνον τοῦ διαβόητου Βοσταντζήμπαση Δαγδεβερὴν ὄγλου.

5^{ον} Ὁ Ναὸς τοῦ ἁγίου Νικολάου, ἀνωκοδομηθεὶς τῷ 1829 ἐπὶ τῆ ἐνταῦθα ἀφίξει τῶν Ῥωσικῶν στρατευμάτων, καὶ ἐκ β'. ἀνωκοδομηθεὶς τῷ 1851, ἐπιχορηγησάσης καὶ τῆς Ῥωσικῆς κυβερνήσεως δι' ἀναφορᾶς τῶν ἐνοριτῶν, καὶ συνεργεία τοῦ τότε Γεν. Προξένου τῆς αὐτῆς δυνάμεως Κ. Ν. Μοῦχεν χίλια ρούβλια ἀργυρᾶ.

6^{ον} Ὁ Ναὸς τῆς ἁγίας Παρασκευῆς (Μετοχίου τοῦ ἁγίου Τάφου), πλησίον τῆς τοῦ ἁγίου Νικολάου ἐκκλησίας καὶ κατ' ἀντικρὺ αὐτῆς πλαγίως, ἀνωκοδομηθεὶς τῷ 1836 Ἰουλίου 26, ἄνευ ἐνορίας ἐν αὐτῷ ἐκκλησιάζεται ὁ νῦν Ῥωσικὸς Πράκτωρ Κ. Ν. Στοῦπεν, κατορθώσας νὰ τῷ ἐπιτραπῆ διὰ τοῦ Πατριάρχου Ἱεροσολύμων, ἵνα τελῆται ἡ λειτουργία εἰς γλῶσσαν Σλαυϊκὴν κατὰ παρασκευὴν μόνον, ψάλλοντος καὶ τοῦ ἀριστεροῦ χοροῦ Σλαυιστί· ἀλλὰ δι' ἀδείας τοῦ φίλου του Κ. Κυρίλλου Ἀδριανουπόλεως τῷ ἐπετρέπη ἵνα τελῆται Σλαυϊκὴ λειτουργία καθ' ἑκάστην, ψαλλόντων καὶ τῶν δύο χορῶν εἰς τὴν αὐτὴν γλῶσσαν.

7^{ον} Ὁ Ναὸς τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου (Μετοχίου τοῦ Ὄρου Σινᾶ) ἀντικρὺ τῆς Μητροπόλεως πρὸς νότον ἄνευ ἐνορίας.

8^{ον} Ὁ Ναὸς τοῦ ἁγίου Στεφάνου (Μετόχιον τῆς Λαύρας), κείμενος πρὸς ἀνατολὰς τῆς Μητροπόλεως ἐν πικρῶστῳ καὶ διχωριζόμενος ὑπὸ τινῶν οἰκιῶν, ἔχων καὶ μικρὰν ἐνορίαν.

Ἐντὸς τοῦ ἄστεος ὑπάρχουσι καὶ πέντε ἐρείπια νεῶν πυρποληθέντων κατὰ τὸ 1694, ὧν τὰ δύο, τὸ τῶν Εἰσοδίων, εἰς Ὀρτᾶ Καποῦ, ἔπου ἤδη ἀναγέρθη τὸ Βουλγαρικὸν Σχολεῖον, καὶ τὸ τῶν ἁγίων Ἀποστόλων, κείμενον πρὸς ἀνατολὰς τοῦ Ναοῦ τῆς Παναγίας Κολυκαρέας, κατὰ τὸ Δαοῦκ Καποῦ, ἐξεποιήθησαν· τὰ δὲ λοιπὰ δύο κείμενα παραλλήλως καὶ νοτιοδυτικῶς τῆς ἐκκλησίας Παναγίας διχωριζόνται ἀπ' ἀλλήλων δι' ὁδοῦ, καὶ ἐτιμῶντο τὸ μὲν ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου Δημητρίου, τὸ δὲ ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου. Ταῦτα περικυκλούμενα ὑπὸ τῆς συνοικίας τῶν Ἑβραίων, περιωρίσθησαν ἀρκετὰ, ἐπειδὴ οὗτοι ἐσφετερίσθησαν τὸ πλεῖστον τῆς περιοχῆς αὐτῶν, καὶ ἐξόχως τῆς τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου περιεχύσεως κατ' ἀνατολὰς 28 δωμάτια, καὶ περὶ τούτων μεγίστη διαφιλονεικίσις ἐγένετο μετὰ τῶν Ἑβραίων κατὰ τὸ 1853, διοικοῦντος τοῦ Μεχμέτ Πασᾶ (Κιμπριζλί), ὡς καὶ μέχρι τοῦδε διαφιλονεικούνται· τὸ τρίτον τιμώμενον ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου Δημητρίου (παλαιοῦ) κεῖται παρὰ τὴν δυτικὴν

βόρειον γωνίαν τοῦ τείχους μὲ μικροτάτην περιοχὴν.

Ἰπάρχουσι ἐντὸς τοῦ ἄστεος καὶ ἄλλα πέντε ἐρείπια μετασχηματισθέντα τὸ πάλαι εἰς ὀθωμανικὰ τεμένη, ὧν τὰ ὀνόματα εἰσὶν ἄγνωστα· ἀλλὰ φήμη τις ἐκ παραδόσεως διατρέχει, ὅτι τὸ μὲν ἐξ αὐτῶν ἐτιμᾶτο ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου Θεοδώρου, τὸ δὲ ἐπ' ὀνόματι τῆς ἁγίας Σοφίας· οὐ τινος καὶ μέρος τοῦ τρούλλου διχασώζεται μέχρι τῆς σήμερον· καὶ ἀπὸ τῶν ἐν τῷ ἄστει ἤδη ἐρειπίων ὅμοιως εἰκάζεται, ὅτι πολλὰ ἐκ νεῶν χριστιανικῶν μετασχηματίσθησαν εἰς Τεμένη.

9^{ον} Ὁ Ναὸς τοῦ ἁγίου Γεωργίου κείμενος ἐκτὸς τοῦ ἄστεος ἀπέναντι τῆς δυτικῆς πλευρᾶς, ἀνωκοδομηθεὶς τῷ 1794, κατὰ τὸ σχέδιον τοῦ νεοῦ τῆς Μητροπόλεως καὶ τὰ δευτερεῖα κατέχων.

10^{ον} Εἰς τὴν ἐνορίαν τοῦ Κιρισχανέ 3)4 τῆς ὄρας ἀπέχουσιν τοῦ ἄστεος κεῖται ὁ Ναὸς τῶν ἁγίων Ἀποστόλων, ἀναγερευθεὶς τῷ 1833 Ἀυγούστου 16, εἰς μνήμην τοῦ ἀρχαίου ἐν τῷ ἄστει πυρποληθέντος καὶ εἶτα ἐκποιηθέντος Ναοῦ τῶν ἁγίων Ἀποστόλων, ἐνθα ἐκκλησιάζοντο οἱ ἐνοριῖται τοῦ Κιρισχανέ, καὶ ὅθεν μετηνέχθησαν εἰς τὴν ἀνεγερθεῖσαν νέαν ἐκκλησίαν ἅπαντα τὰ ἐκ τῆς δευτέρας πυρκαϊᾶς, τῆς κατὰ τὸ 1746 συμβάσεως, διχασθέντα ἱερὰ κειμήλια. Ἐν αὐτῷ ἤδη, πατριαρχικῆ ἀδεία, πρὸ ἐνός σχεδὸν μῆκος παρεχωρήθη νὰ ψάλλῃ ὁ ἀριστερὸς χορὸς Σλαυιστί, πρᾶγμα πρωτοφανές, κινήσαν τὴν ἀγανάκτησιν τοῦ κοινοῦ αἵφνης καταταραχθέντος καὶ κατεσπευσμένως ἀναφερθέντος διὰ Γεν. ἀναφορᾶς πρὸς τὰ Πατριαρχεῖα, θεωροῦντος ὡς παραβιασθέντα τὰ ἀρχαῖα πατροπαράδοτα ἱερὰ καὶ ἀδιαφιλονεικῆτα μέχρι τοῦδε δικαιώματά του, καὶ περιῦβριζομένου ὑπὸ τινῶν εὐαρίθμων πρωταγίων Ἀβραδαλιωτῶν (Κλίγκων) Βουλγάρων· ἀλλὰ δὲν εἰσπηκρούσθη.

Εἰς τὴν ἐνορίαν τοῦ Γιλδιριμίου, ἐντὸς τοῦ καταστήματος τοῦ Νοσοκομείου μετασχηματίσθησαν δωμάτια τινὰ εὐρύχωρα εἰς εὐκτήριον οἶκον, ἐν ᾧ ἤδη τελεῖται ἡ θεία λειτουργία· ἀπὸ πέρυσι δὲ ἀνεγείρεται Ναὸς περικαλλής, ἐπ' ὀνόματι τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς, ὁσονοῦπω εἰς ἀποπεράτωσιν εὐρισκόμενος.

Εἰς τὴν ἐνορίαν τοῦ Κιγικίου μετασχηματίσθη ὁ πρὸ τινῶν ἐτῶν (1852) ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ ἀγορευθεὶς διώροφος οἶκος εἰς Νάτσκον, καὶ ἤδη ἐτέθησαν τὰ θεμέλια τοῦ ἀνεγερθησομένου Ναοῦ ἐπ' ὀνόματι τῆς ἁγίας Τριάδος· πλὴν ἀγνοεῖται τὸ τέλος αὐτοῦ, ἐνεκα τῶν διενέξεων τῶν ἐκεῖ Βουλγάρων μετὰ τῶν Ἑλλήνων.

Ἐν ἅπασιν τοῖς ῥηθείσι Ναοῖς ἡ ἱερὰ λειτουργία τελεῖται ὅλως Ἑλληνιστί.

« 10. Καθόσον ἀφορᾶ ἰδίως εἰς τὸν ὀρθόδοξον κληρὸν, ὅποια τις εἶναι ἡ διαφορικὴ αὐτοῦ ἀγάπη, πόσος ὁ ἀριθμὸς τῶν Ἀρχιεπισκόπων καὶ

« *Ἐπισκόπων, τῶν κατὰ τὰς διασημοτέρας πό-*
 « *λεις καὶ κομποπόλεις Ἱερῶν καὶ Ἱεροκηρύκων,*
 « *τῶν Μοναστηρίων, τῶν εισοδημάτων αὐτῶν κλπ.*

Ἡ καθ' ἑκάστην αὐξανομένη πλεονεξία τῶν Ἀρχιερέων καὶ ἡ ἀκόρεστος αὐτῶν πρὸς τοῦτο διάθεσις τοὺς παρακινεῖ νὰ χειροτονῶσιν ἀδιακρίτως καὶ ἄνευ ἀνάγκης τὸν τυχόντα προσερχόμενον ἀμαθέστατον ἄνθρωπον, ἄνευ προηγουμένης ἐξετάσεως τῆς ἠθικῆς αὐτοῦ, καὶ ὡς ἐκ τούτου περιήλθον εἰς τὸν κλῆρον ἄνθρωποι χαμερπέστατοι καὶ ποταποί. Ἡ ἱερά ἐξομολόγησις τελεῖται ὑπὸ Ἱερῶν ἀνικάνων, μηδὲν συντελούντων εἰς τὴν κατὰ Χριστὸν πολιτείαν, καὶ ὑπὸ τινῶν Καλογήρων, ὅπερ ἀντιβαίνει, νομίζω, εἰς τοὺς Συνοδικοὺς κανόνας.

Ἡ Ἐπαρχία τῆς Ἀδριανουπόλεως, πνευματικῶς διευθύνεται ὑφ' ἑνὸς καὶ μόνου μητροπολίτου, ὑπερτίμου καὶ ἐξάρχου παντὸς Αἰμημιόντου, ἔχοντος καὶ ἓνα ἐπίσκοπον, τὸν Εὐδοξιάδος.

Ἐν τῇ διοικήσει Ἀδριανουπόλεως ὑπάρχουσι καὶ ἄλλοι Ἀρχιερεῖς, ὁ Ἡρακλείας μετὰ τοῦ Ἐπισκόπου του, ὁ Διδυμοτείχου, ὁ Αἰνίου, ὁ Μεσημβρίας, ὁ Βιζύας, ὁ Ἀγχιάλου, ὁ Σηλυβρίας, ὁ Σωζουαγαθουπόλεως, ὁ Γάνου καὶ Χώρας καὶ ὁ Λιτίτσας.

Ἱερεῖς καθ' ὅλην τὴν Ἐπαρχίαν τῆς Ἀδριανουπόλεως ὑπάρχουσι περὶ τοὺς διακοσίους πενήκοντα ἑντὸς τῆς Ἀδριανουπόλεως ὑπάρχουσι 37. ὧν οἱ μὲν 23 εἰσὶν ἑγγαμοὶ μετ' ἄλλων 10 ἀγάμων, ἔχοντες καὶ ἐνορίας, οἱ δὲ 4 Ἱερομόναχοι Καλύγηραι μετοχιῶν καὶ ταξιδιώται· Ἱεροκήρυκες οὐδαμῶς τῆς ἐπαρχίας ὑπάρχουσι. Πρῶτος Ἱεροκήρυξ ἐνταῦθα προσεκληθῆ ὑπὸ τοῦ πρώην Ἀδριανουπόλεως Γερσίου τοῦ Νικοδήμου Τενέδιος· χρηματίσας καὶ Ἱεροδιδάσκαλος ἐπὶ τετραετίαν ἀπὸ 1 Σεπτεμβρίου 1851 μέχρι τέλους Αὐγούστου τοῦ 1854 ἐν τῇ Ἑλληνικῇ σχολῇ. Πρὸ τινῶν ὁμοῦ ἐτῶν περιήρχοντο κατὰ καιροὺς Ἱεροκήρυκες τινες ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Ὄρους ἀποστελλόμενοι, ἢ οἴκοθεν ὀρμώμενοι, καὶ ἐκήρυττον τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ εἰς τὸν λαόν, ὡς καὶ οἱ προκατοχοὶ Ἀρχιερεῖς τοῦ πρώην Ἀδριανουπόλεως καὶ τοῦ νῦν Κυρίλλου αὐτοπροσώπως ἐκήρυττον, ὅπερ συνέβαλλε τὰ μέγιστα εἰς τὴν ἠθικὴν βελτίωσιν τῶν τε Ἱερῶν καὶ τῶν λαϊκῶν· ἀλλ' αὐτὸ ἤδη διέλιπε, καὶ ἐντὸς τῆς ἀπὸ 311 χωρίων συγκειμένης εὐρυχώρου ταύτης ἐπαρχίας οὐδεὶς ὑπάρχει. Ὁ νῦν Ἱεροδιδάσκαλος τῆς Ἀδριανουπόλεως Γερμανὸς Μιχαηλίδης διδάσκει μὲν ἐνίοτε, οὐχὶ ὅμως μετὰ τὴν πατριωτικὴν ἐκείνην ἔρεσιν, τὴν πολυμαθεῖαν καὶ τὴν στωμιλίαν τοῦ διαληφθέντος Νικοδήμου.

Ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ τοῦ Ἀδριανουπόλεως ὑπάρχουσι δύο μοναστήρια, τὸ μὲν πρὸς δυσμὰς τῆς Ἀδριανουπόλεως 7 ὥρας μακρὰν παρὰ τῷ ποταμῷ Ἄρδας, κατὰ τὰ μεθόρια τῆς Ἐπαρχίας τοῦ Λιτίτζης τῆς Ἀδρι-

ανουπόλεως, ἀνοικοδομηθὲν τῷ 1815, προτροπῇ τοῦ Θεοῦ ἐκείνου ἀνδρὸς Δαροθέου, διὰ συνδρομῆς τῶν σωματείων καὶ περιχώρων, ἐπ' ὀνόματι τῶν 12 Ἀποστόλων, καὶ Μοναστηρίου τῆς Λαμποῦς ἐπιλεγόμενον, ὃ ὁποῖος ἠθέλησε μὲν τότε νὰ τὸ προσαρτήσῃ εἰς τὸ Μοναστήριον τοῦ Ξηροποτάμου, ἀλλ' οἱ τότε πρόκριτοι δὲν ἔστερξαν· κατ' ἔτος τὴν 30 Ἰουνίου τελεῖται ἐν αὐτῷ πανήγυρις, καὶ συβρέει πλῆθος Ἀδριανουπολιτῶν καὶ τῶν πέριξ χωρικῶν· Τοῦτο ἤδη ἀνεγνωρίσθη κτήμα τῶν ἐκπαιδευτικῶν κατασταμάτων, ὑποχρεωθέντος τοῦ γηραιῦ προηγουμένου Π. Χριστοδούλου Ἀδριανουπολίτου νὰ πληρῶνῃ κατ' ἔτος ἐν ὄσῳ ζῆ γρόσια τρεῖς χιλιάδας, τὸ δὲ πρὸς βορρᾶν τῆς Ἀδριανουπόλεως 12 ὥρας μακρὰν, σεμνυνόμενον ὑπ' ὀνόματι τῆς Ἁγίας Τριάδος, ἀνοικοδομήθη πρὸ ὀλίγων ἐτῶν καὶ κεῖται ἐν τῷ μεταξὺ ἑλληνικῶν τινῶν χωρίων, μεταξὺ τῶν ὁποίων προεξάρχουσιν αἱ δύο μεγάλαι καὶ πολυπληθεῖς κῶμαι *Καρναῖς* καὶ *Καβακλή*, ὧν οἱ κάτοικοι φέρουσι τὴν ἐνδυμασίαν τῶν χωρικῶν τῆς Ἑλλάδος, καὶ μεταχειρίζονται ἑλληνικωτάτας τινὰς λέξεις ἀχρήστους παρὰ τοῖς λοιποῖς. Τὰ δύο ταῦτα Μοναστήρια διατηροῦνται διὰ τῶν ἐσόδων τῶν γαιῶν των καὶ τῆς συνδρομῆς τῶν πέριξ καὶ ἀπανταχοῦ τῆς Ἐπαρχίας χριστιανικῶν χωρίων, ἔχοντα καὶ κτήματά τινα καὶ ζῶα. Ἐν αὐτοῖς οἱ Ἱερεῖς εἰσὶν ἑγγαμοὶ κοσμικοί.

Αἱ ἐκκλησίαι τῆς Ἐπαρχίας Ἀδριανουπόλεως καὶ τῆς πρωτεύουσος τῆς διατηροῦνται διὰ τῶν ἐν αὐταῖς περιφερομένων δίσκων, διὰ τοῦ ἐκ τῆς κηροπωλησίας πηγάζοντος ἐπαισθητοῦ κέρδους καὶ λοιπῶν προσφορῶν καὶ κληροδοτήσεων τῶν χριστιανῶν. Οἱ Ἱερεῖς τῆς μὲν Ἀδριανουπόλεως ζῶσι διὰ τῶν καθ' ἑσπέρας καὶ Κυριακὰς δίσκων των, καὶ διὰ τῶν πληρωμῶν εἰς ἀπάσας τὰς Ἱεροτελεστίας, καὶ διὰ τινῶν μικρῶν ἐτησίων τῶν ἐνοριτῶν· εἰς δὲ τὰς ἔξω κῶμας καὶ χωρία διατηροῦνται διὰ τῶν ἀναφερθέντων μέσων καὶ δι' ἐπιχορηγήσεως ὀρισμένου ποσοῦ οἴτου ἢ κριθῆς ἐνίοτε.

« 14. Τέλος πάντων, καθ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν Γεωργίαν, τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν βιομηχανίαν, ποῖα εἶναι τὰ κυριώτερα ἤδη τῆς παραγωγῆς, τῶν εισαγομένων καὶ εξαγομένων ἐμπορευμάτων καὶ τῶν βιομηχανικῶν προϊόντων; »

Ἡ Γεωργία ἐσχάτως ἀνεπτύχθη ἐπαισθητῶς, καὶ ὡς ἐκ τούτου αἱ μὲν νομαὶ τῶν ζώων καθ' ἑκάστην περιορίζονται, αἱ δὲ τιμαὶ τῆς ἐνοικιάσεως των ὑπερτιμῶνται. Ὁ τελευταῖος πόλεμος, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἡ τιμὴ τῶν σιτηρῶν ἐτετραπλασιάσθη, πρᾶγμα ἀνήκουστον ἕως τότε, κατεπλούτισε πολλοὺς τῶν γεωργῶν καὶ ἐνεθάρρυνε πολλοὺς ἵνα ἐπιδοθῶσιν εἰς τὴν γεωργίαν, ὑπερύψωσεν ὅμως ἀναλόγως καὶ τὰς τιμὰς τῆς ἐργασίας· ἡ δὲ πτώσις τῆς τιμῆς τῶν δε-

μητριακῶν ἀπὸ τοῦ 1857 καὶ ἐπέκεινα κατενάρκωσεν αὐτοὺς καὶ τὸ ἐμπόριον, καὶ ἐπαπειλεῖ καταστροφὴν εἰς τοὺς κτηματίας (Τσιφλικ Σελιπίδας).

Τὰ κυριώτερα ἤδη τῆς ἐξαγωγῆς εἰσὶν οἱ Δημητριακοὶ κερποὶ, ἡ μέταξξ, ὁ ὄϊνος, ὁ λινόσπορος, τὰ σάρωθρα, ὁ τυρὸς καὶ ὁ χαλβᾶς, ὧν μεγίστη ἐξαγωγή κατ' ἔτος γίνεται ἀπὸ τοῦ 1840 μέχρι τοῦ 1856 μεγίστη ἐξαγωγή ἐγένετο Δημητριακῶν, δηλονότι σίτου, κριθῆς, βρώζης, βρώμης, ἀραβοσίτου, λινοσπόρου καὶ μετᾶξης, ἥς ἡ τιμὴ ἐδιπλασιάσθη πρὸς τούτοις ἐνθαβρυνθέντες οἱ κάτοικοι ὡς ἐκ τῆς διπλασιασθείσης τιμῆς τῶν κουκουλιῶν, ἐπεδόθησαν εἰς τὴν βομβυκοτροφίαν ἀρκετὰ, καὶ πλεῖσταί γαίχι ἐντὸς ὀλίγου κατεκαλύφθησαν ὑπὸ μωροδένδρων.

Τὰ κυριώτερα εἶδη τῆς εἰσαγωγῆς εἰσὶ τὰ ἀποικιακά, καὶ ἅπαντα τὰ ἐν χρήσει Εὐρωπαϊκὰ ὑφάσματα, μεταξωτὰ, βαμβάκερά, λινὰ, ἐριοῦχα, ὧν μικρὸν καταναλίσκεται ἐν ταῖς χωρίοις, καὶ σκεύη ἐκ σιδήρου καὶ λοιπῶν μετάλλων κατασκευασμένα, καὶ σίδηρος πολὺς ἀκατέργαστος.

Πολιτικαὶ Ἀρχαὶ καὶ Δικαστήρια.

1ον. Ὁ Γενικὸς Διοικητὴς μετὰ τῶν πολυαριθμῶν ὑπαλλήλων του, Γεν. Γραμματέως, (Διὸν Ἐφένδι), Συμβούλου (Κιχαγιὰ Βέτ), Ἀρχιχωροφύλακο, (Καβᾶζμπαση), κλπ.

2ον. Γενικὸς Ταμίης, ἴσως οἰκονομικὸς Ἐφορος (Δεφτερδάρης) μετὰ τῶν ὑπαλλήλων του ἀρχιγραμματέως (Μπάς Κιατίπ), ὑπογραμματέων κτλ. (α)

3ον. Ἀστυνόμος (Τουρεκτζίμπασης, ἡ συνήθως Τομπρούκ Ἀγασῆς) μετὰ τῶν ὑπαστυνόμων (Τσαούσιδων) καὶ κλητῆρων του (Σεϊμένιδων).

4ον. Ἀγορανόμος (Ἰχτισὰπ Ἀγασῆ ἢ Τζαρός Ἀγασῆ) μετὰ τῶν ὑπαλλήλων του.

5ον. Ἐρκάρ (ἐκκλησιαστικὸν ταμεῖον), καὶ ὁ ἀρχηγὸς αὐτοῦ (Ἐρκάρ Ναζιρῆ) μετὰ τῶν γραμματέων, ἐπιτρόπων (Μουτεββεελίδων, Τσαμπίδων) κτλ.

6ον. Τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον (Μεντζλίσι Κεπίρ), ἡγουν Γεν. Συμβούλιον.

7ον. Τὸ Ἐλεγκτικὸν Συμβούλιον (Ταχίλ Μεντζλίσι) συστηθὲν κατὰ τὸ 1854, καὶ ὡς μὴ ὑπάρχον.

8ον. Τὸ Ἐμποροδικεῖον (Τετζαρέτ Μεντζλίσι), κάλλιον νὰ μὴ ὑπῆρχε.

9ον. Τὸ Ἱερὸν Δικαστήριον (Μαχκαμέ), τοῦ ἑποίου ὁ προϊστάμενος καλεῖται Μολλᾶς, ἔχων καὶ ἀναπληρωτὴν του (Ναίπην), Μουφτὴν, γραμματεῖς κτλ.

(α) Ὁ πρὸ ὀλίγου παυσθεὶς Δεφτερδάρης Χ. Φερίτ Ἐφένδης, φίλος μου, λαμβάνων κατὰ μῆνα 26 χιλδ. γροσ. περίπου μισθόν, ὑπέκυψεν εἰς χρεὴ 180 χιλδ. γροσίων εἰς διάστημα δύο ἐτῶν ἄλλως τε ὁ ἀνὴρ διέπρεψεν εἰς τὴν υπηρεσίαν του τιμιώτατα. Ἐκ τούτου δύναται τις νὰ συμπεράνη καὶ τῶν Πασῶν τὴν πολυτέλειαν.

10ον. Τὸ Ποινικὸν Δικαστήριον (Ἰστινδὰκ Μεντζλίσι) ἐσχάτως συστηθὲν, ἔχει πρόεδρον καὶ μέλη χριστιανοὺς, εἰς παράλυσιν μᾶλλον εὐρισκόμενον (α).

11ον. Ἡ τετραμελὴς Δημογεροντία, καθ' ἑκάστην συνεδριάζουσα, τῆς Κοινότητος τῶν Ἑλλήνων.

12ον. Ἡ δωδεκαμελὴς Δημογεροντία κατὰ παρασκευὴν μόνον, τῆς Κοινότητος τῶν Ἑλλήνων.

13ον. Ἡ Δημογεροντία τῆς Κοινότητος τῶν Ἀρμενίων καὶ ὁ ἀρχιερεὺς των (Βαρταμβέτης).

14ον. Ἡ τῶν Ἑβραίων Κοινότης καὶ ὁ ἀρχιεραβιὸς των.

Περὶ τῆς Κοινότητος τῶν Ἀρμενίων.

Ἡ Ἀρμενικὴ κοινότης ἔχει Ἀρχιεπίσκοπον (Βαρταμβέτ) καὶ Ἀρχιμανδρίτην (Χαί-σοῦρπ), πρωτοιερέα ἱερεῖς τινὰς καὶ τρεῖς ἱεροδιακόνους, κατοικοῦντας ἐντὸς τῆς περιοχῆς τῆς ἐκκλησίας των, ἧτις τὸ πάλαι ἦν ἐκ τῶν ἡμετέρων, τιμωμένη ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου Θεοδώρου τοῦ Τύρωνος, τὸ ὅποιον καὶ διετήρησε μέχρι τοῦδε ἐν τῇ αὐτῇ περιοχῇ εὐρίσκονται καὶ δύο Σχολεῖα χωρισμένα ὑπ' ἀλλήλων τὸ μὲν τῶν ἀρ-

(α) Αἱ ἀνωτέρω ἀρχαί, ἐκτὸς τοῦ Ἱεροῦ Δικαστηρίου ἦσαν συγκεντρωμέναι εἰς τὸ λαμπρότατον καὶ εὐρυχωρότατον κατὰστημα τῆς Διοικήσεως, τὸ ὅποιον δυστυχῶς πυρποληθὲν τὴν νύκτα τῆς 8 Φεβρουαρίου 1858 ἐντὸς τριῶν μόνον ὥρων, ἠρημώθη, καὶ αἱ ἀρχαὶ διεσκορπίσθησαν μόνον τὸ συμβούλιον συνεδριάζει εἰς τοῦ Βοσταντζίμπαση τὸ χρέσκι, μακρὰν τῆς πόλεως, καὶ πλησίον τοῦ ποταμοῦ Τοῦσου κείμενον, καὶ τοῦ παλατίου τοῦ Σουλτάνου ἐπιτελεῖ σύντομος ἐκθεσις τούτου. Ἀπ' οὗ οἱ Τούρκοι παρὶ τὰ τέλη τοῦ II' αἰῶνος, διὰ τῆς Καλλιπόλεως, διέβησαν ἐκ τῆς Ἀσίας εἰς τὴν Θράκην καὶ πολλὰ αὐτῆς μέρη ἐκυρίευσαν, ἐγκατεστάθησαν εἰς τὴν πρωτεύουσάν αὐτῆς Ἀδριανούπολιν, ἔπου καὶ ἀνήγειραν οἱ τότε Σουλτανοὶ παλάτιον εὐρυχωρότατον καὶ μεγαλοκρεπέστατον παρὰ τὸν ποταμὸν Τοῦσον, κείμενον πρὸς τὸ βόρειον μέρος τῆς πόλεως, εἰς θέσιν πεδινήν καὶ τερπνοτάτην ἀλλὰ μετὰ 90 ἔτη ὁ κατακτητὴς Σουλτάν Μεχμέτης, κυριεύσας καὶ τὴν Κωνσταντινούπολιν, μετέφερον ἐκεῖ τὸν θρόνον του (Τάχτ) τὸ δὲ τῆς Ἀδριανουπόλεως παλάτιον ἔμεινεν ἀκατοίκητον, ἐπισκεπτόμενον μόνον ὑπὸ τῶν Σουλτάνων ἐνίοτε χάριν διασκεδάσεως τὸ ὅποιον κατ' ὀλίγον ὡς ἐκ τῆς πολυκαιρίας καὶ ἀμελείας τῆς ἐξουσίας ἐρημώθη εἰς τὸν προτελευταῖον πρὸς τὴν Τουρκίαν πόλεμον τῶν Ῥώσων πολλὴ ὕλη, καὶ διάφορος ἐσφραγίσθη ἐκ τούτου, οἷον μόλυβδος, μάρμαρα λαμπρά, κίονες, καὶ λοιπὰ πολυτέλη πράγματα, καὶ κατέστη ἤδη ἐρείπιον καὶ πάσης προηγουμένης καλλονῆς ἔρημον πρὸς τὸ δυτικοβόρειον καὶ πλησίον τοῦ παλατίου τούτου κείνται παράλληλως καὶ τρία κατὰστηματα τῆς κυβερνήσεως, ἀποθήκαι 2, καὶ στρατῶν χωρητικότητος 12 χιλδ. ἀνδρῶν καὶ 2 χιλδ. ἵππικου, ἀνεγερθέντα πρὸ 30 περίπου ἐτῶν, ἤδη μένουσι καὶ ταῦτα ἔρημα, πυρποληθέντος πρὸ ἐνός ἔτους τοῦ σημαντικωτέρου μέρους, τοῦ στρατῶνος. Ἐντὸς τοῦ εἰρημένου παλατίου ἐγένετο ἡ εἰρήνη μεταξὺ τῶν πληρεξουσίων τῆς Πύλης καὶ τῆς Ῥωσσίας, Χ. Γεῖμ Πασᾶ καὶ Διὸντ Ζαβαλκάντζη, κατὰ τὸ 1829 περὶ τὸν Ὀκτώβριον. Ἐπεσκέρθη τὴν αἰθουσαν, ἐν ἣ ἐγράφη ἡ συνθήκη.

Πρέσβυς.

ξένων, τὴ δὲ τῶν κορσίων τὸ τῶν ἀρρένων διακρί-
ται εἰς 2 τμήματα, ἄνω καὶ κάτω, ἐξ ὧν τὸ μὲν
σπουδάζει τὴν κυρίαν γλώσσαν καὶ τινὰ μαθηματικά
τὸ δὲ τὰς προκταρτυκὰς γνώσεις. Ἐν αὐτῷ ἐδιδά-
σκετο ἐπὶ ἑπταετίαν πρὸ χρόνων καὶ ἡ ἑλληνικὴ,
ἣτις ἤδη ἐξέλιπεν, ἕνεκα τῶν διχονοιδῶν τῶν πολιτῶν,
τὸ ὁποῖον ἐπέφερεν καὶ τὴν παράλυσιν τῆς σχολῆς
ὡσκότως ἐδιδάσκετο καὶ ἡ ὀθωμανικὴ, εἰς ἣν ἐπέ-
δωκαν πλείον τῶν ἡμετέρων, ὡς συνωκειωμένοι μετ'
αὐτῆς καὶ μητρικὴν αὐτὴν ἔχοντες. Ἐκτὸς τοῦ ἄ-
στεως παρὰ τῆς γαβύρας (Γιαλινίτζ Γκιόζ) ἔχουσι καὶ
δευτέραν ἐκκλησίαν ἐν εἴδει παρεκκλησίου κατὰ τὸ
εἶδος τῆς τετραμελοῦς καὶ δωδεκαμελοῦς τῶν ἡμε-
τέρων ἔχουσι καὶ αὐτοὶ τετραμελῆ καὶ δωδεκα-
μελῆ Δημογεροντίαν συγκροτουμένην ἐκ τῶν προ-
χόντων αὐτῶν. Αἱ ἐκκλησίαι τῶν διατηροῦνται διὰ

τῶν ἐν αὐταῖς περιφερομένων δίσκων, διὰ τῆς κηρο-
πωλησίας, γινομένης ἐντὸς τῆς ἐκκλησίας, καὶ διὰ
τῶν κληροδοτημάτων, ὡς καὶ ἡ δαπάνη τῶν σχο-
λείων τῶν. Οἱ Ἀρμένιοι φθάσαντες εἰς τὸν καλοφῶνα
τῆς δόξης, μεγαλοπρεπείας καὶ τοῦ πλοῦτου, καὶ
ἐσχάτως εἰς ἐκτεταμένας σιτεμπορικὰς πράξεις περι-
πλεθόντες, ὡς καὶ εἰς ἐνοικιάσεις δεκάτου τῶν προ-
όντων (Ἰλιτζαμίον), ἐπετάχυνον τὴν πτώσιν τῶν,
καὶ ἤδη ἐπτώχευσαν οἱ πλείστοι αὐτῶν ἔμποροι καὶ
τραπεζίται. (Ἔπεται τὸ τέλος.)

ΙΑΠΟΝΙΚΗ ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΕΝ ΕΥΡΩΠῃ.

—000—

Ἡ πρώτη εἰς Εὐρώπην στελλομένη ἰαπωνι-
κὴ πρεσβεία ἔφθασε πρὸ μικροῦ εἰς Παρισίους